

تصویر
Pic1

منظر شبانه پل‌های تهران

نورپردازی یا روشنایی؟

چکیده | منظر شهری، برآیند تصاویری از شهر است که مخاطب به واسطه آن شهر را درک می‌کند و پرسش در خصوص کیفیت آن، از مباحث روز مدیریت شهری است. مداخلات زیباشناسانه از رایج‌ترین اقدامات در ارتقاء کیفیت منظر شهری محسوب می‌شود و نورپردازی، جایگاه مهمی در این امر برعهده دارد. از طرفی، نورپردازی پل‌ها که جزء عناصر اصلی منظر شهری هستند، از مداخلات مهم زیباشناسانه است که به دلیل قابل رؤیت بودن از فواصل مختلف در سرعت‌های متفاوت، نقش چشم‌گیری در ساختار منظر شبانه دارد.

در تهران، اتخاذ رویکردهای پراکنده در نورپردازی پل‌ها نتایج چندگانه‌ای را در پی داشته که بعضاً به ارتقاء یا تنزل کیفیت منظر شهری منجر شده است. این نوشتار، نورپردازی شبانه پل‌های تهران را با هدف بررسی کیفی مداخله زیباشناسانه در رویکردهای اتخاذ شده برای نورپردازی پل‌ها و با نگاهی منظرین مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

واژگان کلیدی | منظر شبانه، پل‌های شهری، مداخله زیباشناسانه، تهران.

مریم‌السادات منصور،
بزه‌شکر دکتری
معماری منظر،
دانشگاه پاریس غرب،
لاوفانس.

maryamansouri@gmail.com

مینو عساری،
کارشناس ارشد معماری
منظر دانشگاه تهران.

zhamakassari@gmail.com

مهسا کاشی فرد،
کارشناس ارشد معماری
منظر دانشگاه تهران.

kf.mahsa@gmail.com

تصویر ۱: منظر شبانه پل عابر پیاده
سیدخندان. گم شدن پل عابر پیاده در تاریکی
شب و در تضاد با نورپردازی قوی پل سواره.
عکس: مهسا کاشی فرد، ۱۳۹۴.

pic1: Night landscape of Seyyed
Khandan pedestrian bridge. Fading
of pedestrian bridge at night and in
conflict with the powerful roadway
bridge lighting.
Photo by: Mahsa Kashi Fard, 2015.

پل سواره : طراحی شده به مثابه فضای عبور سریع برای اتومبیل جهت دسترسی صرف (مقیاس منطقه‌ای).
پل نظرگاهی : طراحی شده به مثابه فضای مکت برای عابر پیاده جهت نظاره کردن (مقیاس شهری).
از آنجا که در سال‌های اخیر، سیاست‌های جدیدی در مدیریت منظر شبانه تهران اتخاذ شده و با توجه به اینکه اهمیت منظر شبانه در تطبیق ادراک شهروندان از منظر روز و شب شهر است، این پرسش که «آیا مداخلات زیباشناسانه در پل‌های تهران، دست‌یابی به هدف واحدی را دنبال می‌کنند؟» اهمیت یافته است.

فرضیه | مداخله زیباشناسانه در منظر شبانه پل‌های تهران در مقیاس سواره نسبت به پیاده به معیارهای اعتبار بخشی کیفیت منظر شهری نزدیک تر است.

روش شناسی

این مقاله یک پژوهش توصیفی-تحلیلی است که از طریق ارائه معیارهای سنجش منظر شبانه پل‌ها به ارزیابی سه نمونه موردی می‌پردازد. برای استخراج معیارهای سنجش، از طرفی مفاهیم نظری و از طرف دیگر، روش «توصیف پیمایش اجتماعی» که از راهبردهای عینیت‌گرا و استقرایی توصیف منظر با ابزار پرسشنامه‌های باز و بسته (جدول ۱) و مصاحبه نیمه‌سازمان یافته است، به‌کار گرفته شده‌اند. جمعیت آماری پژوهش، شهروندان تهرانی و جامعه آماری صد نفرند که در محدوده نمونه موردی حضور داشته و به‌صورت تصادفی انتخاب شده‌اند؛ همچنین مصاحبه، با اساتید رشته منظر و صاحب‌نظران در زمینه پژوهش صورت گرفته است. نمونه‌های ارائه شده در مقاله برگرفته از چندین پل مورد بررسی در پژوهش اولیه بوده که از هر گروه سواره، پیاده و نظرگاهی یک نمونه ارزیابی شده‌اند.

جدول ۱: پرسش‌نامه سنجش معیارهای منظر شبانه پل.
مأخذ: گزارش کلاس معماری منظر معاصر. خرداد ۱۳۹۴.

Table1: The questionnaire for evaluating night landscape criteria of bridges.
Source: Report of contemporary Landscape Architecture course, June 2015.

زیادی گرفته است؛ لذا بهره‌گیری از آن با هدف بازآفرینی هویت شهر و توجه به بُعد زیباشناسانه حیات مدنی شبانه ضرورتی غیرقابل انکار است.
اهمیت نقش پل به‌عنوان یکی از اجزاء منظر شهری در مداخلات زیباشناسانه، سبب شده تا این عناصر به یکی از اهداف مهم در نورپردازی شبانه شهرها بدل شوند. پل‌های تهران را می‌توان در سه گروه زیر دسته‌بندی کرد که ساختار سواره محور شهر، نقش آن‌ها را به عناصری عملکردی تنزل داده است:
پل عابر پیاده : طراحی شده به مثابه فضای عبور برای عابر پیاده جهت اتصال محله‌های بریده‌شده توسط خیابان و بزرگراه (مقیاس محلی).

مقدمه | نور از جمله عناصر تأثیرگذار در طراحی فضای شهری مطلوب محسوب می‌شود که در جلوه بصری و کیفی عناصر منظر بسیار مؤثر است. امروزه با توجه به تغییر ساختار زندگی جوامع و جریان بخش بزرگی از فعالیت‌ها و کارکردهای محیط‌های انسانی در ساعات شبانه، استفاده از نور مصنوعی در غیاب نور طبیعی روز، امری اجتناب‌ناپذیر است. البته که انسان برای جهت‌یابی، تأمین امنیت و انجام امور روزمره نیازمند روشن کردن فضا است، اما موضوع مورد توجه آن است که در قرن ۲۱، نورپردازی نقشی فراتر از برطرف کردن چنین نیازهای اولیه‌ای را بر عهده دارد. در دنیای امروز، نورپردازی یک فن، علم و هنر است و با آنچه روشن کردن برای دیده شدن تعریف می‌شود، فاصله

ردیف	پرسش	گزینه‌ها			
		خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم
۱	تا چه اندازه پل‌های پیاده و سواره دارای شخصیت و حس مکان هستند؟				
۲	تا چه اندازه پل‌ها دارای هویت تاریخی هستند؟				
۳	آیا در نورپردازی پل‌ها پاسخگویی به عملکرد به‌درستی در نظر گرفته شده است؟				
۴	از نظر شما پل‌ها از امنیت اجتماعی برخوردار هستند؟				
۵	آیا پل‌ها از لحاظ بصری، زیبایی و جذابیت دارند؟				
۶	از نظر شما پل‌ها آلودگی بصری و نوری ایجاد می‌کنند؟				
۷	از نظر شما در نورپردازی پل‌ها به خوانایی و معنا توجه شده است؟				

Pic2: Night landscape of Hafez Bridge, lighting according to the materials and the use of complementary colors.
Photo: Mino Assari, 2015.

تصویر ۲
Pic2

زیباشناسی منظر شبانه

جوامع بشری در محیط زندگی خود همواره با کاستی‌ها، نیازها و نارضایتی‌هایی روبرو بوده و برای نیل به وضعیت مطلوب از طریق به‌کار بستن توانمندی‌ها و امکانات موجود در تلاش دائمند. نتیجه این فرآیند را «جان دیوئی»، فیلسوف آمریکایی، «اعتباربخشی» به معنای تولید ارزش می‌داند (Dewey, 2011: 29-30). برگردان اعتباربخشی در شهر را می‌توان در فرآیند مداخله زیباشناسانه جستجو نمود (Mansouri, 2015a); بدین صورت که محصول نهایی این مداخله، ارتقاء ادراک مخاطب از فضای تجربه‌شده با ابزار آگاه‌سازی او نسبت به معنای فضا و اجزای آن است (منصوری، ۱۳۹۴). مفهوم زیباشناسی از ابتدای پیدایش در دنیای آکادمیک که به سال ۱۷۳۵ بازمی‌گردد و مفهومی صرفاً فلسفی بود (Baumgarten, 1986)، تا امروز که به پارادایم شهری مهمی بدل شده، دستخوش تغییرات بسیاری بوده است. فیلسوف‌هایی چون «افلاطون»، «بومگارتن»، «کانت»، «نیچه»، «هگل»، «هایدگر» و «دیوئی» و پس از آن نظریه‌پردازان شهری چون «کالن»، «لینچ»، «بیکن» و «لاسوس» نیز در تبیین وجوه مختلف این مفهوم با دیدگاه‌های تخصصی کوشیده‌اند.

در اروپا، مداخله زیباشناسانه در شهر در قالب تندیس، آب‌نما، هنرزمینه‌ای، هنر در محل، اجرای رقص روی بام‌ها، برنامه‌های فرهنگی مانند جشن موسیقی، شعر و کارناوال، همچنین در مقیاس سیاست‌های شهری به شکل محله‌های خلاق یا پایتخت‌های اروپایی فرهنگ بروز پیدا می‌کند (Bouchier, 2015: 66). در حالی که شرایط طبیعی شهر تهران در ترکیب با بستر فرهنگی و تاریخی تمدن ایران، موجب پیدایش گونه‌ای منحصر به فرد از مداخلات زیباشناسانه شده که می‌توان آن را «منظرسازی» به معنای شخصیت‌دهی به فضا از طریق برجسته کردن معنای آن نزد مخاطب دانست.

بین منظر شهری روزانه و شبانه تفاوت بسیار است: فرم‌ها، رنگ ساختمان‌ها، سایه‌ها، فاصله‌های ادراک شده و ... ادراک بصری از شهر در شب را تغییر می‌دهد. با توجه به آنکه در تاریکی شب، تنها آنچه به صورت مصنوع در معرض روشنایی قرار گرفته، مشاهده می‌شود، بنابراین انتخاب موضوع و چگونگی نمایش شبانه آن به لحاظ انتقال معنا به بیننده اهمیت ویژه می‌یابد. عناصر منتخب، نمادهایی را در ذهن مخاطب ثبت می‌کند که تنها محدود به ویژگی‌های کالبدی آن نیست بلکه مولد یک معنای شاخص از کلیت شهر نیز هست. به همین ترتیب با تعدد پیدا کردن این موارد، منظر شبانه شهر به تدریج پدید می‌آید که می‌تواند با ایجاد هویت‌های مستقل، یک ویژگی شاخص از شهر باشد. اگرچه نورپردازی شهری و عملکردهای چندگانه آن در فرآیند تغییر شکل یک مکان دخیل است (Valère, 2003: 53)، اما این اقدام، به خودی خود یک نتیجه نیست بلکه فرآیند تحقق آن که منتج به تجربه شهری جامع نزد مخاطب می‌شود، است که به معنای شهر اعتبار می‌بخشد.

معیارهای ارزیابی منظر شبانه پُل کمیت‌های موجود در شهر، در مقیاس جزئی یا کلی، قادر به تأثیرگذاری بر ماهیت منظر شهری است. پل‌ها نیز از جمله عناصر کالبدی شهر هستند که هر نوع مداخله در آن‌ها اقدامی منظرین محسوب می‌شود. تجربه نشان داده که استفاده از نور برای روشنایی در فضاهای ناامن و بی‌دفاع موجب کاهش بزهکاری و افزایش امنیت شهروندان شده است. عواملی چون امنیت، سرزندگی، هویت مکانی، حفظ کیفیت بصری جداره‌ها، احجام و محیط طبیعی در ساعات مختلف شبانه‌روز و همچنین ایجاد اتمسفر متفاوت که از طریق تنوع نورپردازی امکان‌پذیر شده (منشی‌زاده، ۱۳۹۱: ۴۵)، نورپردازی پل‌ها را به یکی از موضوعات مهم در پروژه‌های زیباشناسی

شهری بدل کرده است.

خوانش شهر در شب، کشف دوباره خطوط قدرت، جغرافیا و مکان‌های کلیدی آن است (Narboni, 1995: 15). لذا منظر شبانه پُل نمی‌تواند نتیجه یک فرآیند تصادفی باشد بلکه با اهداف کاملاً مشخص برنامه‌ریزی می‌شود که علاوه بر تأمین امنیت و دید، سه معیار اصلی ارزیابی آن عبارتند از تمایز، خوانایی و چشم‌نوازی. تمایز: نور، مولد احساسات روانی است که به بیننده امکان سنجش کیفی فضا را می‌دهد تا ادراک مخاطب از فضا به شکل پایدار در ذهن باقی بماند. نورپردازی همراه با عمق میدان، به فضا کارکتر دراماتیک می‌دهد؛ نورپردازی نقطه‌ای در فضا حس ترس یا غیرواقعی بودن تولید می‌کند و نورپردازی پخش شده، به فضا حالت بی‌زمانی داده و آنرا غمگین جلوه می‌دهد (Ibid: 46). نور همچنین می‌تواند از طریق انتقال مفاهیم استعاری در مناسبت‌های فرهنگی، فضاهای بازی و تفریح، حالت نمایشگاهی یا موضوعات جشنواره‌ای، نمادهای مختلف را به ذهن مخاطب انتقال دهد.

خوانایی: غرض از خوانایی، روشی جهت تسهیل شناخت اجزاء شهری و ایجاد ارتباطی به هم پیوسته از آن‌ها در ذهن مخاطب است (لینچ، ۱۳۷۴: ۱۲). به عبارت دیگر، خوانایی نتیجه شکل‌گیری تصویر واضح محیط در ذهن ناظر است. نور از عناصر ارتباطی است که شاخص‌کننده محورهاست و به شهروندان سواره و پیاده، امکان جهت‌یابی و تعیین مسیر می‌دهد. شدت و ضعف نورپردازی شبکه معابر شهری تعیین‌کننده درجه اهمیت گروه‌های مختلف خیابان است. نورپردازی شهری از چهار طریق، خوانایی شهر را تقویت می‌کند: ۱. یکپارچه کردن محیط‌های بی‌نظم، ۲. پررنگ کردن نقاط نشانه، ۳. تسهیل ادراک مکان‌های کلیدی مانند ورودی شهر یا گره‌های ترافیکی، ۴. قابل رؤیت کردن چشم‌اندازهای شهری (Major, 2003: 37-38).

خوانش شهردر شب، کشف دوباره
خطوط قدرت، جغرافیا و مکان‌های
کلیدی آن است. لذا منظر شبانه پُل
نمی‌تواند نتیجه یک فرآیند تصادفی
باشد بلکه با اهداف کاملاً مشخص
برنامه‌ریزی می‌شود.

پل حافظ

این نمونه در مرکز تهران و در بستر اجتماعی قرار دارد که تاریخ ساخت آن به دوره حکومت پهلوی دوم بازمی‌گردد (تصویر ۲). ویژگی‌های منظر شبانه پل حافظ عبارت است از: تمایز: ایجاد فضای مکث در زیر پل، نورپردازی متضاد با زمینه در راستای شاخص کردن آبژه پل. خوانایی: ایجاد فضای ریتمیک و روشن در زیر پل، نورپردازی هماهنگ با سازه و فرم. چشم‌نوازی: استفاده از طیف نوری واقع‌گرا و هماهنگ با حضور مخاطب پیاده، عدم ایجاد خیرگی در منابع نوری برای خودروها.

پل طبیعت

این نمونه در قلب بزرگراهی شهر واقع شده و دو فضای سبز تفریحی را پیوند می‌دهد (تصویر ۳). ویژگی‌های منظر شبانه پل طبیعت عبارت است از: تمایز: طراحی فضای مکث روی پل، نورپردازی متضاد با زمینه در راستای شاخص کردن آبژه پل. خوانایی: نورپردازی مؤکد بر سازه و فرم، عملکرد نشانه‌ای در مقیاس شهری سواره. چشم‌نوازی: عدم وجود هویت ثابت رنگی در نورپردازی، استفاده از رنگ‌های نامأنوس و بی‌ارتباط با زمینه شهر.

معیار	تمایز	خوانایی	چشم‌نوازی	زیباشناسی منظر شبانه
سیدخندان	ضعیف	متوسط	ضعیف	ضعیف
حافظ	قوی	متوسط	متوسط	متوسط
طبیعت	قوی	قوی	متوسط	نسبتاً قوی

جدول ۲: ارزیابی زیباشناسی منظر شبانه پل‌های تهران.
مأخذ: مریم‌السادات منصور، ۱۳۹۴.

Table2: Aesthetic evaluation of Tehran bridges' night landscape.
Source: Maryam Al-Sadat Mansouri, September 2015.

عملکردی پل به مثابه پیونددهنده دو نقطه شهر نسبت به سایر وجوه آن برتری یابد تا آنجا که این عنصر از یک معماری به یک سازه صرف تنزل یافت. در تهران، تعدد پل‌ها (۱۸۰ پل ساخته شده و ۶۰ پل در دست احداث) و مسائل اجتماعی و فرهنگی مربوط به فضاهای وابسته به آن، مدیریت شهری را بر آن داشته تا از طریق مداخله در منظر شبانه پل‌ها، آن‌ها را از اجزایی رها شده به عناصر اصلی منظر شبانه ارتقاء دهد.

پل حافظ (سواره)، پل سیدخندان (پیاده) و پل طبیعت (نظرگاهی) براساس عملکرد و نورپردازی شاخصشان از میان سایر نمونه‌ها برای تحلیل انتخاب شده‌اند. کارفرما (سازمان زیباسازی شهر تهران) و شرکت نورپردازی (شرکت نورپردازان) این پل‌ها مشترک است.

پل سید خندان

این نمونه در ارتباط با پل سواره سیدخندان عمل کرده و جایگاه آن در کنار پل سواره، کمرنگ است (تصویر ۱). ویژگی‌های منظر شبانه پل پیاده سیدخندان عبارت است از: تمایز: نورپردازی حداقلی عملکردی، مسدود شدن دید عابر پیاده از روی پل به شهر توسط تابلوهای تبلیغاتی نصب شده. خوانایی: عملکرد نشانه‌ای به مثابه ایستگاه تاکسی‌های خطی، ناکافی بودن روشنایی در پله‌ها و پایه‌های پل. چشم‌نوازی: ایجاد آلودگی نوری و آشفتگی بصری توسط تابلوهای تبلیغاتی کنار پل، نورپردازی نقطه‌ای در سقف جهت هدایت دید و سهولت حرکت در شب.

چشم‌نوازی: صورتی از منظر شهر است که از طریق ارزش‌افزایی به رنگ‌ها، محو یا برجسته کردن نماها یا مصالح و تأثیر در مقیاس فضا در تزیین شهر مشارکت دارد و حتی می‌تواند نقاط نازیب و منظرهای مغشوش روز را پنهان کند. نقش نورپردازی در این جا، پاک کردن خطاهاست که به دو شیوه اعمال می‌شود:

۱. استفاده از ابزار نورپردازی به مثابه دکور شهری: در این حالت نقاط یا سطوح نورپردازی شده به فضا ساختار بخشیده و نگاه بیننده را از طریق تولید پرسپکتیو جهت‌دهی می‌کند. این اقدام خطوط خوانا در پلان و نما تولید کرده و یک لایه شبانه مجازی را به تصویر روزانه مکان می‌افزاید (Narboni, 1995: 44).

۲. جهت و حالت‌های نورپردازی به مثابه پالیتی از تأثیرات تزیینی: نورپردازی همراه با عمق میدان، به مقیاس موضوع نورپردازی شده اهمیت می‌بخشد؛ نورپردازی از پایین، بُعد مومونانتالیته را افزایش می‌دهد؛ از روبرو، برجستگی‌ها را از بین می‌برد و از کنار، برجستگی‌ها را افزایش می‌دهد (Ibid: 45).

نورپردازی پل‌ها به مثابه یک اقدام منظرین در تهران؟

در آغاز دهه ۱۳۱۰، تهران از یک شهر سنتی و محصور میان باروها در پی ایجاد چهره‌ای نو از جامعه به شهری مدرن تبدیل شد. تعریض و احداث خیابان‌ها با هدف تسهیل تردد وسایل نقلیه آغاز گردید. این امر باعث شد تا نقش

جمع‌بندی | زیباشناسی منظر شبانه پل‌های تهران اغلب به واسطه استفاده از منابع نوری قوی صورت می‌گیرد و تمایز آن‌ها نیز به دلیل تضاد زیاد با زمینه تاریک شب است و نه به خاطر وجود طرح نورپردازی مشخص؛ منظر شبانه پل‌های تهران مجموعه‌ای از اقدامات هماهنگ نیست. به عبارت دیگر، این عناصر در شهر یک هویت واحد نداشته و هر کدام بسته به مقیاس یا عملکرد، شخصیتی مستقل ارائه می‌دهند (جدول ۲). بر همین اساس، مداخله زیباشناسانه در منظر شبانه تهران از معیارهای اعتباربخش به آن فاصله داشته و به تک‌مداخلات موضعی اکتفا کرده است. منظر پل‌هایی که با مقیاس سواره ارتباط عملکردی یا بصری دارند، نسبت به پل‌های صرفاً پیاده، مورد توجه عمیق‌تری از سوی مدیریت شهری بوده است:

پل‌های عابر پیاده دارای سطحی‌ترین طرح نورپردازی کمی و کیفی هستند و تنها به حداقل‌ها بسنده شده است. پل‌های سواره دارای نورپردازی حداکثری از نظر کمی بوده که ابعاد زیباشناسی شبانه را تحت تأثیر قرار می‌دهد. پل‌های نظرگاهی دارای نورپردازی مشابه پل‌های سواره هستند که معماری و سازه تعیین‌کننده طرح نورپردازی آن است. در حالی که می‌بایست شخصیت پل‌های نظرگاهی منبع الهام طرح باشد.

فهرست منابع

- لینچ، کوین. (۱۳۷۴). سیمای شهر، ترجمه: منوچهر مزینی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- منشی‌زاده، آرزو. (۱۳۹۱). مروری بر جشن نور لیون، مجله منظر، ۴ (۲۱): ۴۴-۴۷.
- منصور، مریم‌السادات. (۱۳۹۴). زیباشناسی فضای جمعی: ارزیابی زیبایی در سه فضای شهر تهران، مجله منظر، ۷ (۳۰): ۶۹-۶۲.

تصویر ۳
Pic3

Reference list

- Baumgarten, A.G. (1986). *Aesthetica*, New York/ Hildesheim: Olms.
- Bouchier, M. (2015). Esthétisation de l'espace public, *Journal of MANZAR*, 7 (30) : 64-74.
- Dewey, J. (2011). *La formation des valeurs*, trad. de l'anglais et présenté par Alexandra Bidet, Louis Quéré, Gérôme Truc, coll. Les empêcheurs de penser en rond, La Découverte, Paris.
- Lynch, K. (1995). *The Image of the City*, Translated from English by Mozayeeni, M., Tehran: Univercity of Tehran.
- Major, M. (2003). N'avoir peur ni du noir ni de la lumière, pages 36-43, in *Penser la ville par la lumière*, sous la direction d'Ariella Masbounji, Projet urbain, La Villette, Paris, 114 pages.
- Mansouri, M. (2015a). *Etudes Esthétiques du Paysage Urbain Téhéranais*, thèse en cours à l'Université Paris OUEST Nanterre-La Défense sous la direction de M. BOUCHIER.
- Mansouri, M. (2015b). Social Space Aesthetics; Aesthetic Evaluation of Three Cases in Tehran, *Journal of MANZAR*, 7(30): 62-69.
- Monshizadeh, A. (2013). Lyon's Festival of Lights, *Journal of MANZAR*, 4(21): 44-47.
- Narboni, R. (1995). *La lumière urbaine ; Eclairer les espaces publics*, coll. Techniques de conception, Le Moniteur, Paris, 263 pages.
- Valere, V. (2003). *Les lumières de la ville. Réflexions et recommandations à l'usage des collectivités*. Atelier Sujet/Objet, Paris, 168 pages.

Night Landscape of Bridge Tehran

Lighting or
Illumination?

تصویر ۳: منظر شبانه پل نظرگاهی
طبیعت، حضور مجسمه وار نور و سازه
در محیط تاریک بزرگراهی.
عکس: مینو عساری، ۱۳۹۴.

pic3: Night landscape of
Nature bride, statuesque
presence of light and structure
in dark area of highway.
Photo: Mino Assari, 2015.

Maryam Al-sadat Mansouri, Ph.D. candidate of
Landscape Architecture, Paris West University
Nanterre La Défense, HYPERLINK
maryamansouri@gmail.com

Mino Assari, M.A. in Landscape Architecture,
University of Tehran, zhamakassari@gmail.com

Mahsa Kashi Fard, M.A. in Landscape Architecture,
University of Tehran, kf.mahsa@gmail.com

Abstract | Urban landscape is the resultant of images of the city that are perceived by the audience and querying about the quality of the city is considered and updated urban management debate. Aesthetic interventions in the urban landscape are the most common measures to improve the quality and lighting contributes to its significance. On the one hand, bridge lighting which is one of the core elements of the urban landscape is considered an aesthetic intervention. On the other hand, they are important due to their visibility from distances at different speeds especially at night and in terms of structure. In Tehran, different approaches toward bridge lighting have led to some upgrade or degrade of the quality of the urban landscape.

Night landscape aesthetics of Tehran bridges are obtained through powerful sources of energy and there are distinct at night owing to the copious contrast to the dark context rather than having a vivid pattern; night landscape of Tehran bridges is not a coordinated procedure. In other words, these elements do not demonstrate a single entity, and they offer various personalities depending on the size or function each. Accordingly, aesthetic intervention in night landscape does not follow a standard credit and limited to single local intervention.

Landscape of bridges that are functionally or visually linked to transportation, have been taken into deeper consideration rather than pedestrian bridges by urban managers: Pedestrian bridge with the lowest quantitative and qualitative lighting design are only limited to the minimum.

Lighting of roadway bridges has been maximum quantitatively which affects the aesthetics of the night.

Viewing bridges has similar lighting to roadway bridges in which the architecture and structure are determines of the lighting while the characteristics of the bridge should be the source of inspiration.

This paper aims to investigate Tehran's bridge night lighting with a goal to discuss and evaluate aesthetic intervention quality in the approach adopted for bridge lighting in terms of landscape.

Keywords | Night landscape, City bridges, Aesthetical interference, Tehran.